

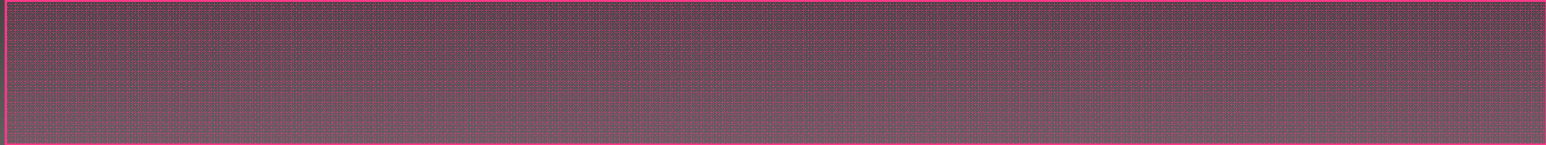

Τα Αρωματικά Φυτά.

«Ο αιθέριος θησαυρός του τόπου μας».

Τάσεις – Προοπτικές.

Ηλίας Ντζάνης, Γεωπόνος
πρ. πρ/νος Κ.Σ.Ε Αγρινίου ΔΗΜΗΤΡΑ (ΕΘΙΑΓΕ)

τα ερωτήματα:

1. Τι είναι Αρωματικά-φαρμακευτικά φυτά?
2. Έχουν τα Αρωματικά-Φαρμακευτικά Φυτά (ΑΦΦ) προοπτική στο τομέα της αγροτικής παραγωγής?
3. Τι κατάσταση επικρατεί και ποιές τάσεις υπάρχουν στην αγορά?
4. Αξίζει να ασχοληθεί κάποιος?
5. Πως μπορεί να οργανωθεί μία σωστή παραγωγή?

Η απάντηση:

- Μία ολοκληρωμένη γενική απάντηση θα είναι συνισταμένη επί μέρους απαντήσεων που δίνει:
  - Η επιστήμη
  - Η αγορά, και
  - Η εμπειρία.
- σε αντίστοιχα ερωτήματα.

το κύριο ερώτημα:

- Έχουν τα ΑΦΦ προοπτική στο πλαίσιο μιας επαγγελματικής αγροτικής παραγωγής?

1. Τι είναι αρωματικά-φαρμακευτικά φυτά (ΑΦΦ) ?

- ΑΦΦ είναι αυτοφυή ή καλλιεργούμενα φυτικά είδη, που φυσιολογικά παράγουν αρωματικές ουσίες, ρητίνες ή κόμμεα, αιθέρια έλαια, ή άλλες οργανικές ενώσεις, που έχουν ιδιαίτερο άρωμα, φαρμακευτικές ή ευφραντικές ιδιότητες ή βελτιώνουν τους γευστικούς χαρακτήρες των τροφίμων.

Παρατήρηση!

1. Ο όρος ΑΦΦ υποδηλώνει τις χρήσεις και τις ιδιότητες των φυτών αυτών.
2. Κάθε αρωματικό φυτό δεν είναι φαρμακευτικό.
3. Κάθε φυτό με φαρμακευτικές ιδιότητες δεν είναι και αρωματικά ευχάριστο.
4. Κάθε καλλωπιστικό φυτό δεν κατατάσσεται απαραίτητα στα ΑΦΦ.

Κοινά Παραδείγματα.

- Ρίγανη.
- Φασκόμελο.
- Τσάϊ του βουνού.
- Χαμομήλι.
- Βασιλικός.
- Θυμαρί.
- Κανέλλα.
- Εχινάτσα.
- Αλόη, κ.λ.π.

2. Είναι τωρινό το ενδιαφέρον για τα ΑΦΦ?

1. Η χρήση τους πιθανόν να προηγείται της πρώτης γεωργικής επανάστασης.
2. Χρησιμοποιήθηκαν από τον άνθρωπο για σκοπούς:
Τελετουργικούς,
Θεραπευτικούς,
Ευφραντικούς,
Καλλωπισμού, κ.λ.π.

3. Ιστορικές αναφορές.

- Η χρήση και ιδιότητες των ΑΦΦ αναφέρονται σε πάμπολλα ιστορικά, θρησκευτικά, και ειδικά κείμενα της αρχαιότητας παριστάνονται σε μνημεία, καλλιτεχνικά έργα, ανάκτορα, ναούς κ.α., διασώζονται σε λαϊκές αφηγήσεις, τραγούδια κ.ο.κ.ε.
- Ειδικές πηγές: Ιπποκράτης, Γαληνός, Διοσκουρίδης, Θεόφραστος, κ.λ.π.

4. Διαχρονική εξέλιξη.

- βότανο-φάρμακο-καλλυντικό-ευφραντικό-δηλητήριο-καρύκευμα-κ.λ.π.
- μαγικές ιδιότητες και θεραπείες-μαγγανεία.
- Κομπογιαννιτισμός.
- Θεοποίηση της χημείας.
- Διατροφικές κρίσεις, περιβαλλοντική καταστροφή, παρενέργειες των χημικών ουσιών.
- Επιστροφή στη χρήση και μελέτη φυσικών προϊόντων.

5. Που οφείλεται η δράση των ΑΦΦ

- Σε αρωματικές ή φαρμακευτικές ουσίες που παράγονται φυσιολογικά στα ΑΦΦ και **μπορεί να βρίσκονται:**
  1. Ολόκληρο το φυτό.
  2. Στα φύλλα.
  3. Στα άνθη.
  4. Στους βλαστούς.
  5. Στις ρίζες.
  6. Στους καρπούς, το φλοιό, κ.α.

6. Σημεία και τρόπος απέκκρισης ή συγκέντρωσης των Δ.Ο των ΑΦΦ

- Σε βλαστικά ή αναπαραγωγικά όργανα και ιστούς.
- Σε φυτικά τριχίδια.
- Σε αγγεία.
- Σε εκκρίσεις ρητινών και κόμμεων.

7. Τομείς χρήσης των ΑΦΦ.

- Φαρμακευτική.
- Αρωματοποιία.
- Κοσμετολογία.
- Ποτοποιία.
- Βιομηχανία τροφίμων.
- Μαγειρική.
- Ζαχαροπλαστική.
- Γεωργική φαρμακολογία, κ.λ.π.

8. Μορφές χρήσης των ΑΦΦ.

- Ολόκληρα ή τμήματα.
- Νωπά ή ξηρές δρόγες.
- Διαλύματα κέθε μορφής.
- Αποστάγματα.
- Εκχυλίσματα.
- Κόμμεα.
- Ρητίνες.
- Έτοιμα βιομηχανικά προϊόντα.

9. Διεθνής ονομασία.

Επικράτησαν οι αγγλικοί όροι με μικτή ελληνική και λατινική ρίζα ως:

- **Medicinal plants.** (συνηθέστερα)
- **Aromatic plants.** (περιορισμένα)
ή ακριβέστερα:
- **Medicinal and Aromatic Plants**

10. Αιθέρια έλαια.

- Αποτελούν μεγάλο κλάδο του γενικότερου τομέα των ΑΦΦ.
- Μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο αγροτικής δραστηριότητας σε μικρή ή μεγάλη κλίμακα.
- Μπορεί και να συνεισφέρουν στη πλήρη αξιοποίηση των φυτών.
- Ενισχύουν τη προστιθέμενη αξία της παραγωγής.
- Απαιτούν ειδικές εγκαταστάσεις, ακόμη και σε μικρή κλίμακα.
- Απαιτούν εκπαίδευση και γνώσεις για τη σωστή παραλαβή τους.

11. Τι είναι αιθέρια έλαια.

- Τα φυσικά Αιθέρια έλαια είναι σύνθετες οργανικές ενώσεις.
- Παράγονται και Περιέχονται στα ΑΦΦ.
- Προσδίνουν χαρακτηριστικό άρωμα και χρηστικές ιδιότητες στα φυτά που περιέχονται.
- Η σύνθεση και η σύστασή τους διαφέρει ανάλογα με το είδος, τη ποικιλία, το στάδιο συλλογής, τις εδαφοκλιματικές συνθήκες και τις εφαρμοζόμενες καλλιεργητικές τεχνικές.

12. Πως παραλαμβάνονται τα Ε.Ε.

- Μπορεί να γίνει με διάφορους τρόπους όπως:
  1. Με εκχύλιση.
  2. Με απόσταξη.
  3. Με Σύνθλιψη.
  4. Με συμπίεση.
  5. Με σύνθλιψη και συμπίεση.
  6. κ.α.

13. Που στηρίζεται το νέο χρηστικό ενδιαφέρον για τα ΑΦΦ

- 1. Στην ανάπτυξη των φυσικών επιστημών και της ιατρικής.**
- 2. Στην επιστημονική μελέτη των ΑΦΦ.**
- 3. Στην επιστημονική τεκμηρίωση των ιδιοτήτων τους.**
- 4. Στη τεχνολογική εξέλιξη της παραλαβής, επεξεργασίας, συντήρησης και χρήσης των Δραστικών Ουσιών των ΑΦΦ**

14. Που στηρίζεται το εμπορικό και βιομηχανικό ενδιαφέρον.

- Στα προβλήματα της χημικής διατροφής, υγιεινής και φαρμακολογίας.
- Στη γενικευμένη στροφή των καταναλωτών προς φυσικά και πιο υγιεινά προϊόντα.
- Στις περιβαλλοντικές ευαισθησίες των αναπτυγμένων κοινωνιών για αρμονικότερη διαβίωση με τη φύση.

15. Είναι πρόσκαιρο το ενδιαφέρον?

- **ΟΧΙ.**
- Η μεθοδική προσέγγιση και η επιστημονικά τεκμηριωμένη μελέτη των ΑΦΦ, από την Επιστήμη, τη Βιομηχανία και τους Διεθνείς Οργανισμούς δείχνει ότι το ενδιαφέρον για το τομέα είναι σταθερό και δημιουργεί προοπτικές, αλλά και υποχρεώσεις.

16. 1^ο Συμπέρασμα:

- η εκτεταμένη και επιστημονικά τεκμηριωμένη χρήση των ΑΦΦ και των προϊόντων τους φωτίζει τις προοπτικές, και σηματοδοτεί το ενδιαφέρον για τη συλλογή και τη καλλιέργειά τους.

το δεύτερο ερώτημα:

- Τι κατάσταση επικρατεί στη διεθνή αγορά ΑΦΦ και τι τάσεις υπάρχουν

17. Η καλλιέργεια στη Ε.Ε. (εκτίμηση)

- Η συνολικά καλλιεργουμένη έκταση στην ΕΕ υπερβαίνει τα 1.300.000 στρ.
- Βιολογικά καλλιεργούνται περίπου 43.000 στρ.
- Υπάρχουν περίπου 21.000 συλλέκτες που καλύπτουν μία έκταση περίπου 1.000.0000 στρ.
- (υπάρχει πρόβλημα στη συλλογή αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων)

18. Κυριότερες χώρες παραγωγής στην ΕΕ.

- ❖ Γαλλία: 355.000 στρ.
- ❖ Αυστρία: 243.000 στρ.
- ❖ Πολωνία: 203.000 στρ
- ❖ Ιταλία: 173.130 στρ..
- ❖ Βουλγαρία: 50.000 στρ.
- ❖ Ελλάδα: 24.000 – 33.000 στρ.
- ❖ Φινλανδία: 15.700 στρ.

19. Υπάρχει ενδιαφέρον για ανάπτυξη και επέκταση της καλλιέργειας ΑΦΦ?

- **Αναντίρρητα, ΝΑΙ.**

20. Το ενδιαφέρον για καλλιέργεια ΑΦΦ οφείλεται στους εξής κυρίως λόγους.

1. Η Ευρώπη, οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία και οι περισσότερες ανεπτυγμένες χώρες είναι μεγάλοι εισαγωγείς, αλλά και εξαγωγείς.
2. Οι εισαγωγές της Ελλάδας μόνο σε ξηρή δρόγη φτάνουν τους 4500 τν. Ετησίως, χωρίς τα αιθέρια έλαια.
3. Η ελεύθερη συλλογή ΑΦΦ περιορίζεται νομικά για λόγους προστασίας της χλωρίδας και των ειδών που απειλούνται με αφανισμό.
4. Πολλές περιοχές του τρίτου κόσμου έχουν μολυνθεί με τοξικές ουσίες ή έχουν αποψιλωθεί.

21. Οι διαγραφόμενες τάσεις.

- Συστηματική καλλιέργεια ΑΦΦ στη βάση αρχών ολοκληρωμένης ή βιολογικής (οργανικής) παραγωγής.
- Καλλιέργεια και βιομηχανοποίηση με βάση

ERROR: undefined
OFFENDING COMMAND: image

STACK:

/unknownerror
-dictionary-
--image--